

BDM *nyt*

Nr. 2 • 2025 • ÅRGANG 181

BRØDREMENIGHEDENS DANSKE MISSION

Tema: Bøn over grænser

Læs bl.a.
Frola Yonas
vidnesbyrd om
bønnesvar

side 11

Bøn rækker ud over grænser

Tekst
Jørgen Bøytler,
formand for BDM

Bøn er en samtale med Gud, en måde hvorpå vi henvender os til Gud.

Biskop Steen Skovsgaard, som prædiker ved årets missionsfest, skriver i en lille bog: ”Der er ingen bøn, der er for lille eller for stor. Vi må bede for os selv, for vores kære og for verden.”

Vi er nok tit bedst til at bede for os selv og vore kære, og det er helt naturligt. Umiddelbart er det indlysende, at vi må bede for verden, men det kan til tider virke uoverskueligt.

Men det er vigtigt, at vi beder for verden, at vores bøn overskrider grænser. I den nuværende verdenssituation er det svært at se, hvor jeg skal begynde, og hvor jeg skal slutte, fordi den kendte verdensorden er under pres; der er krig i Ukraine, situationen i Israel og Palæstina er yderst kompliceret, ja, vi kan blive ved.

I BDM har vi en klar opgave i at bede for de mennesker, vi arbejder sammen med i Tanzania, DR Congo, Albanien, på Stjernebjerget i Palæstina og i Burundi.

I de forløbne måneder har vi været vidne til borgerkrigslignende tilstande i Østcongo.

Flere menigheder ligger i deciderede krigszoner, Brødrekirkens børnehjem i Uvira, Østcongo, er i skrivende stund stadig evakueret. Der er skudhuller i bygningerne, og de er blevet plyndret.

Situationen på Stjernebjerget er yderst vanskelig; det bliver sværere og sværere for Stjernebjergets personale at arbejde. Alle lever i frygt for angreb, plyndringer og andre ubehageligheder.

Den måske vigtigste missionsopgave for BDM's medlemmer og venner er at bede for vore samarbejdspartnere, især i øjeblikket for dem i Palæstina og Østcongo.

Det er mennesker, der i mange tilfælde lever risikabelt, i stor usikkerhed. Vi kan prøve at forestille os, hvordan et liv i frygt og angst giver et stort psykisk og fysisk pres for disse udsatte mennesker.

Lad os se det som en klar opgave at bede for vore brødre og søstre i Kristus. Og lad os være forvisset om, at Gud hører bøn over grænser.

Udsatte børn kureret for malaria

Zacharia og Mwaka havde høj feber og deres forældre med handicap havde ikke råd til behandling. Men børnene fik gratis hjælp med støtte fra BDM.

Agnes kan ikke stå på benene, så hun bevæger sig rundt på alle fire med flip-flapper på hænderne. Hun blev født sådan og har aldrig kunnet tale mere end et par ord med stort besvær.

I dag er Agnes voksen og mor til fem børn – to piger og tre drenge fra 2 til 12 år. Hun bor i udkanten af landsbyen Sikonge i Tanzania sammen med sin mand Daniel.

Daniel kan kun gå langsomt med sin hjemmelavede krykke, efter han kom ud for en ulykke. Familien kæmper for at få enderne til at mødes, men klarer sig gennem en kombination af en lille rismark og Agnes' tiggeri på landsbymarkedet.

Varme pander og glasagtige øjne

En dag i november 2024 lagde Agnes og Daniel mærke til, at deres 10-årige søn Zacharia lå på sin

måtte inde i deres lille hytte uden at spille fodbold udenfor som normalt. Hans yngre søster Mwaka ville ikke have sød kardemomme-te, selvom hun normalt elsker det. En time senere havde begge børn brændende varme pander og glasagtige øjne – de var syge med høj feber.

Familien havde ingen penge og vidste ikke, hvad de skulle gøre. En nabo fortalte dem, at Sikonge Misionshospital støtter udsatte med gratis behandling. De bragte børnene til hospitalet, hvor en sygeplejerske undersøgte børnene for at vurdere, hvor alvorlige deres tilstande var.

Der var ingen umiddelbar fare, så hun tog dem med til hospitalets socialrådgiver, som talte med Daniel om familiens levestandard og sociale netværk.

Raske efter en uges behandling

Han behøvede ikke at tale med Daniel i mere end et par minutter og se på børnenes tøj, før han godkendte familien til at modtage gratis behandling.

En af hospitalets læger undersøgte Zacharia og Mwaka, tog nogle prøver, og snart havde laboratoriet sendt resultaterne tilbage til lægen: Begge børn havde malaria.

Lægen startede behandlingen med det samme. Efter mindre end en uge var Zacharia igen i fuld gang med at sparke til sin hjemmelavede bold, mens Mwaka drak sin yndlings-te af sød kardemomme – begge børn raske igen.

Sikonge Misionshospital yder gratis behandling med støtte fra BDM til alle gravide, børn under 5 år og personer med epilepsi, blodsygdomme, spedalskhed, psykiske lidelser og personer, der ikke kan betale på grund af fattigdom.

Tekst
Mia Toldam Korsgård,
missionær

BDMnyt udgives af
Brødremenighedens Danske Mission

TRYK
Øko-Tryk, Skjern

Formand
Jørgen Bøytler
tlf. 7456 1420

Administrations- og økonomichef
Lars Møllerup-Degn
tlf. 3529 4820

REDAKTION
Arrgeir Langås, ansv. red.,
tlf. 3529 4820

LAYOUT
Helle Høeg

Generalsekretær
Arrgeir Langås
tlf. 3529 4820

Ungdomssekretærer (20%)
Signe Kruse
tlf. 4217 5149

Svend Løbner, redaktør,
tlf. 2870 7703
Janna Rabjerg Barrit, Signe Kruse
og Knud Elmo Knudsen

Brødremenighedens Danske Mission
Nørregade 14,
6070 Christiansfeld
tlf. 3529 4820
Hjemmeside: www.bdm-dk.dk
E-mail: bdm@bdm-dk.dk

Fundraising- og projektmedarbejder
Janna Rabjerg Barrit
tlf. 3529 4820

Celia Skjerning
tlf. 2022 5476

OPLAG
2.200

Udkommer:
Feb. • maj • sept. • dec.
ISSN 0901 • 330X

Gaver kan indbetales på:
MobilePay 36945
Bank 0994 – 4672131928
Giro 4006666

Forretningsudvikler for
Adventsstjerner (50%)
Marie Louise Rahbek Christiansen
tlf. 3529 4820

FORSIDEFOTO
Frola Yona beder for deltagerne i en sundhedsgudstjeneste. Læs om hendes oplevelse af bønnens virkning side 11.
Foto: Svend Løbner.

Læs nyt på hjemmesiden

Du kan altid læse sidste nyt på www.bdm-dk.dk.

Peter Lodberg

Mission er også at kæmpe for retfærdighed

Guds mission er at forkynde evangeliet til omvendelse, det er at udfolde kirkens liv i forkyndelse og sakramenter, men det er altså også at arbejde for at verden kommer til at ligne Guds rige så meget som muligt. Det fortæller dr.theol. Peter Lodberg i en podcast om *Missio Dei*, Guds mission.

Trosfrihed er fundament for det frie valg

Frihed til at tænke, tro, ytre sig og forsamles som man vil, er en vigtig del af både menneskerettigheder og missionsarbejde. BDM var med ved konference om tros- og religionsfrihed på Christiansborg under temaet ”Frihed for din næste”.

Produktionsskoler i fuld gang

Nu kan man høre symaskinernes susen, når man går forbi syskolen i Sumbawanga. Samtidig kan man høre hammerslag i et tømrværksted. I alt 32 elever er i fuld gang med at lære et fag, de kan ernære sig ved i fremtiden, 16 unge kvinder i syskolen og 16 unge mænd i tømrværkstedet.

Modtag nyt i din indbakke

Skriv dig op til at modtage BDM's nyhedsmail ”Sennepskornet” og nyhedsbreve fra BDM's missionærer på www.bdm-dk.dk/nyhedsbrev.

Bøn er en livline midt i kaos

Alle palæstinensere lider på den ene eller anden måde, og de færreste tror, at bøn kan rokke ved undertrykkelsen. Men på Stjernebjerget Rehabiliteringscenter takker de Gud for hans beskyttelse.

Tekst Svend Løbner, journalist

Befolkningen i de palæstinensiske områder, især Gazas indbyggere, har nået et punkt, hvor de beder Gud om at gøre en ende på deres lidelser, selv hvis det indebærer deres død. Hellere dø end at trække lidelserne i langdrag. På Vestbredden frygter befolkningen for at stå over for den samme skæbne som dem i Gaza og at det kun er et spørgsmål om tid, før det sker.

Det fortæller Ranya Karam, der leder Stjernebjerget Rehabiliteringscenter udenfor Ramallah på den af Israel besatte Vestbred.

Hvornår kommer soldaterne her?

På spørgsmålet om, hvordan hun selv har det, svarer hun ærligt:

- Fysisk har jeg det godt. Men psykisk, nej. For selv om jeg bor i et nogenlunde sikkert område, så lurer depressionen. Hvordan kan jeg se på det, der sker i Gaza og nogle områder af Vestbredden og være lige glad og ved mine fulde fem? Selv om visse områder er nogenlunde sikre lige nu, tænker vi: Hvornår er det vores tur?

Takker Gud hver eneste dag

Midt i magtesløsheden er Ranya Karam dog taknemmelig:

- Lige nu takker jeg Gud for, at jeg og min familie er i sikkerhed. Vi er velsignede i sammenligning med det, der sker for andre. Jeg takker Gud for, at Stjernebjerget er i sikkerhed med alle elever og lærere. Jeg takker Gud hver eneste dag. Ja, hele tiden siger jeg: Tak, Gud!

Du prøver at fokusere på det positive midt i kaos?

- Ja, og jeg beder om, at andre også må være i sikkerhed. Det er forfærdeligt hele tiden at se hund-

Gud er vores eneste allierede, siger Ranya Karam om palæstinensernes situation på den besatte Vestbred. Foto: Svend Løbner.

redvis af mennesker blive dræbt, enten ved vold, sygdom eller sult.

Gud er vores eneste allierede

- Vi beder om, at Gud må minimere denne katastrofe som er overgået det palæstinensiske folk. Vi er nu blevet klar over, at vi ikke har andre end Gud til at beskytte, så vi kan udføre vores pligter over for vores familier og samfund.

- Fordi det internationale samfund ikke løfter en finger for at stoppe disse uhyrligheder kan vi kun søge ly hos Gud og bede ham om at vise nåde og barmhjertighed og have medlidenhed med os. For

vi indser, at Gud måske er vores eneste allierede, slutter Ranya Karam.

Stjernebjerget Rehabiliteringscenter hjælper omkring 90 børn og unge med udviklingshandicap gennem fysioterapi, undervisning og jobtræning.

Et skilt hænger over døren til Ranyas kontor, hvor der står ”Kom til mig, alle I som er trætte og tyngede af byrder”.

Brødrekirken blev grundlagt på bøn

Helligåndens udgydelse, bøn og sang i grupper, samt verdens længste bedemøde. Brødremenighedens historie er præget af bøn op til i dag, fortæller BDM's formand Jørgen Bøytler.

Tekst
Svend Løbner,
redaktør

Troen er en integreret del af livet, og gudstjenesten en naturlig del af hverdagen. Derfor er bøn også indvævet i Brødremenighedens eksistens og har været det siden den skelsættende gudstjeneste i Herrnhut den 13. august 1727, hvor deltagerne oplevede Helligåndens særlige tilstedeværelse.

Samme aften samledes de for at synge, bede og inspirere hinanden, og dermed var fornyelsen af den oprindelige Brødremenighed fra 1457 en realitet.

Fornyelsen resulterede også i "verdens længste bedemøde", hvor en bønstafet gik på omgang over en periode på 100 år. Bøn gav også brændstof til Brødremenighedens missionsarbejde, der fik sin spæde start, da menighedens grundlægger grev Zinzendorf besøgte København for at deltage i Christian VII's kroning og mødte den slavegjorte Anton fra De Dansk Vestindiske Øer, der bad ham om at sende missionærer dertil.

Ser sig som gruppe med en mission

Det er alt sammen historie, her kort opsummeret efter interview med Brødremenighedens præst, BDM's formand og den internationale Brødrekirkes generalsekretær Jørgen Bøytler.

- Fornyelsen den 13. august 1727, hvor Helligånden kom over menigheden, er et meget tydeligt eksempel på, hvor meget bøn kom til at betyde, fortæller han. - For bagefter samledes man i grev Zinzendorfs slot, hvor man glædede sig over det, der var sket. Man sang sammen, bad sammen, og for første gang så man sig selv som en gruppe, der havde fået en opgave af Herren. Og den opgave, mission, viste sig fire år senere, da man sendte de

første missionærer ud i verden.

Kort efter begyndte bedevagten, som fortsatte i over 100 år, fortæller Jørgen Bøytler.

- Det var mennesker som levede i bøn. Man begyndte at have bedevagt i menigheden i Herrnhut og efterhånden også i andre menigheder. I den bedevagt var der bøn døgnet rundt, hvor der altid var nogen, der bad for verden, for kirken, for missionen, for alt. Der var nok at bede om!

Bøn er at gøre alt for Gud

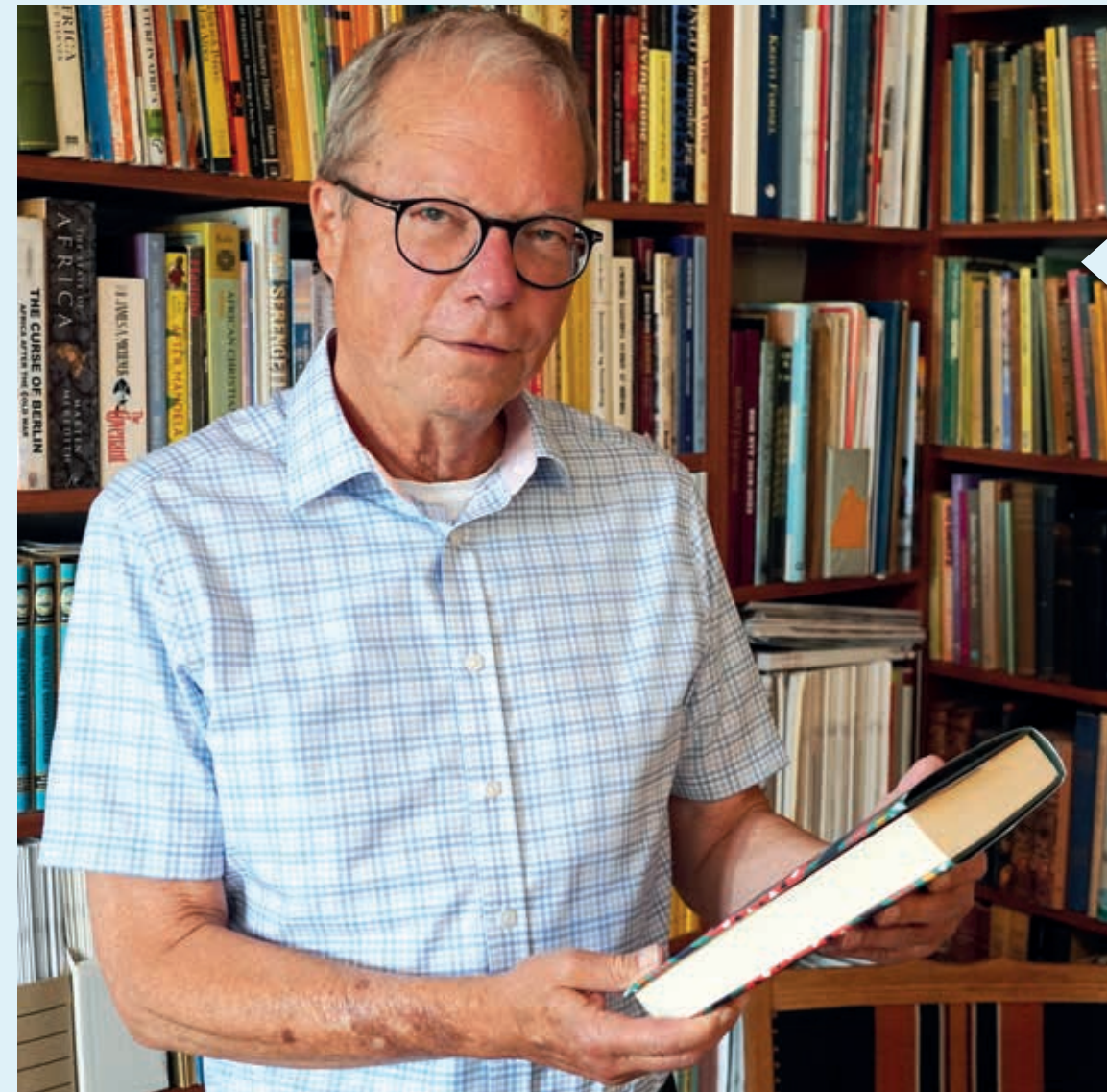
Hvor meget betyder bøn for Brødremenigheden i dag?

- Bøn er en af de gennemgående ting, der spiller en stor rolle på tværs af Brødremenigheder verden over. Bøn præger vores liturgi, og uanset hvad man mener om liturgiske former, så er de faktisk en rigdom, hvis man lytter efter, hvad der står i dem. Derudover er der naturligvis også fri bøn i vores gudstjenester.

- Samtidig kan vi ikke udskille bøn som noget spirituelt, der adskiller sig fra det øvrige liv. Der er ikke skel mellem det "fine", dvs. det teologiske, filosofiske, spirituelle, og det "mindre fine", som for eksempel håndværk. Mennesker er en helhed, og uanset hvad vi gør, så er det i vores optik noget vi gør for Gud, dvs. en gudstjeneste. Troen og det åndelige liv er en integreret del af livet. Man kan ikke forestille sig Brødremenigheden uden personlig bøn.

"Jeg tror, at Gud hører bøn"

Hvad tænker du at bøn gør? Giver den spirituel energi?

"Bøn spiller en stor rolle på tværs af Brødremenigheder verden over," fortæller Jørgen Bøytler.

- Jeg tror, at Gud hører bøn, og jeg tror, at Helligånden leder os, hvis vi er lydhøre over for det. Jeg oplever da selv gang på gang at bede og så opleve, at jeg knap nok er færdig, så er bønnet blevet opfyldt. Og andre gange har jeg også oplevet, at jeg burde have bedt her, men den bøn, jeg ikke fik bedt, den blev faktisk også opfyldt.

Gud giver energi, når det er op ad bakke

Gud virker på mange måder, tilføjer Jørgen Bøytler:

- Han giver energi til at følge med, selv om vi er trætte. Og det er klart, at når Brødremenigheden i den grad kom til at blive kendetegnet ved mission, fordi mennesker gav deres liv som missionærer

som en helt naturlig del af livet, så skal der altså noget energi til. Det ved jeg af egen erfaring. Nogle gange er det mere op ad bakke, end der reelt er energi til. Og da er der behov for hjælp fra Gud.

Kan vi lære noget af Brødremenigheder i syd?

- Ja, selvfølgelig! Ved at se mennesker, der er så fattige, at de ikke kan gøre andet end at bede til Gud om hjælp, fordi der ikke er de hjælpemidler og den velfærd, vi har herhjemme. Og at de samtidig kan være glade. De lever et liv i den sammenhæng, de nu er i. Det synes jeg kan inspirere til, at man herhjemme måske også kunne nøjes med lidt mindre.

Læs artiklen
i fuld længde på
www.bdm-dk.dk

Mia og Michael er missionærer via WhatsApp

I Tanzania er intet vigtigere end relationer. Derfor er det vigtigt at møde hinanden ansigt til ansigt. Både online og ved jævnlige besøg. Mia og Michael Toldam Korsgård er missionærer i Sikonge, selv om de bor på Amager.

Tekst Svend Løbner, journalist

Kan man bo i Danmark og samtidig arbejde i Tanzania? Kan man være fraværende og samtidig så nærværende, at ens samarbejdspartnere ikke føler sig helt alene? Altså fjern og nær på samme tid?

Ja, det kan man faktisk med logistik anno 2025. Have faste møder over internettet. Rejse ud med jævne mellemrum. Og – ikke mindst – bede for hinanden.

- Vi beder jævnligt for vores venner og kolleger, både for arbejdet og når nogen står i en svær situation, for eksempel ved sygdom eller dødsfald i familien. Så sender jeg tit en skreven bøn via WhatsApp på telefonen, fortæller Mia Toldam Korsgård og tilføjer:

- Der er enkelte, som jeg skriver til, hvis jeg selv har brug for forbøn. Det kan på ingen måde erstatte et besøg, hvor man beder sammen, men det giver alligevel en fornemmelse af at dele liv og kunne "gå sammen".

Svært at være væk i krise

Hvad med magtesløshed, når I på afstand ikke kan fixe et problem...

- Jo, man kan føle sig meget langt væk, når der er store ting på spil. For eksempel et vigtigt møde, man gerne ville have været med til. På den anden side er vores kollegaer der jo stadig, og det var aldrig os, der bar arbejdet alene - det har altid været en fælles indsats.

- Det er sværere at være langt væk i forhold til de private relationer, indrømmer Mia. - For eksempel da en god ven af os mistede en nær slægtning, eller da et nabobarn, der legede hos os dagligt, da vi boede i Tanzania, blev indlagt. Så ville man meget gerne kunne have været der fysisk for vores venner.

Videokald via WhatsApp

At sende bønner op til Gud er ikke den eneste kommunikation, der overskrider grænser. Også horisontalt skal der tilbagelægges enorme afstande. Og den form for kommunikation praktiserer Mia og Michael Toldam Korsgård flere gange dagligt til nøglemedarbejdere i Sikonge. Michael med hans assisterende leder på tømrværkstedet. Mia med lederne på hospitalet.

- Vi har rigtig mange videokald online via WhatsApp, fortæller Mia. - De gange, hvor man

ville rejse sig og gå ind på kontoret ved siden af og spørge om noget, tager man nu et videokald på telefonen. Og så har vi møder på Teams, hvor vi også kan dele og redigere dokumenter sammen.

Mia og Michael Toldam Korsgård kom tilbage til Danmark sidste sommer efter at have været udsendt som missionærer i Sikonge i tre og et halvt år. For Mias vedkommende er der ikke så stor forskel på opgaverne, da hun var på stedet og dem, hun nu varetager online, fortæller hun.

- Jeg taler jævnligt med overlæge Peter Songoro, generalsekretær pastor Nkumba, lederen af apoteket, modtagelsen osv.

Digitale redskaber letter arbejdet

Michael Toldam Korsgård er på WhatsApp 10 gange hver dag – dels med den assisterende leder for workshoppen, Job Msogoti, og dels på kundemøder, hvor der stilles en iPad op i værkstedet, så han næsten er fysisk til stede.

- Michael kan på en app følge med i værkstedets daglige økonomi og lave pristilbud til de forskellige kunder. Og jeg kan se, hvor mange patienter, der er indlagt på hospitalet lige nu, hvad der kommer ind af penge, og hvor meget medicin, der er tilbage.

- Samtidig er det igen vigtigt med relationerne. Ved at være til stede online kan Michael også bruge tid på at hilse på nye kunder, tale med dem og på den måde bygge relationer.

Prioriterer hjemmebesøg

Der er ikke noget i Tanzania, der er vigtigere end relationer. Og det er her, rejserne er så vigtige, fortsætter Mia.

- Når jeg er afsted, så har jeg selvfølgelig møder, hvor vi ser hinanden i øjnene. Men jeg tror egentlig, at noget af det vigtigste jeg laver, når jeg er tilbage i Sikonge, er tepausen på hospitalet. Når jeg er afsted, prøver jeg også at have tid til at besøge mine kollegaers familier om aftenen og besøge præsterne; jeg spiser et nyt sted hver aften. Så er jeg på barselsbesøg hos medarbejdere. Sidst var jeg på tre barselsbesøg.

- I Tanzania tænker man meget mere i kollektiver og fællesskaber, end vi gør i Danmark. Det påvirker rigtig mange ting, slutter Mia Toldam Korsgård.

Læs artiklen i fuld længde på www.bdm-dk.dk

Bøn giver fred trods uroligheder

Bøn er et bånd til Gud, der placerer Ham som den, der handler og kan ændre livets dårlige forhold i både familien og verden, fortæller formanden for Brødrekirken i det urolige Østcongo.

Tekst
Knud Elmo Knudsen,
frivillig medarbejder
i BDM

Jacques Bya'unda er formand for Brødrekirken i Østcongo, der lige nu befinder sig midt i en konflikt mellem regeringshæren og oprørsbevægelser. Han må lede kirken og give medlemmerne trøst og vejledning midt i kaos. Her er bønningen et holdepunkt, fortæller han.

- Under krig og uroligheder gribes vi af rædsel, angst og håbløshed. Her bringer bønningen håb og styrke. Bønningen skaber et åndeligt bånd mellem os,

som giver en indre fred selv midt i kaoset, siger han.

Bøn er en åndelig vejleder

Bønnens bånd består af åndelig dialog mellem mennesker og Gud, forklarer han:

- Bøn er den måde, hvorpå mennesket kan frigøre sig fra sine bekymringer, takke Gud for hans godhed og bede ham om hjælp, når det befinder sig i nød.

Hvordan bruger du så denne særlige mulighed?

- Før arbejdet begynder, beder jeg om visdom, energi og Guds beskyttelse. Når udfordringerne går mig på, hjælper bønningen mig til at være tålmodig og handle klogt og opmærksomt på omstændighederne. På den måde kan bønningen være med som en åndelig vejleder i alle dagens udfordringer.

Bøn overgiver sagen til Gud

Bøn er ord og hjertesuk – hvordan kan noget så simpelt overhovedet gøre en forskel? Hertil svarer Jacques Bya'unda, at bøn flytter vægten fra vores skuldre over på Gud:

- Bøn er at ydmyge sig for Gud og erkende, at man selv er magtesløs. Derved placerer man Gud som den, der handler, forklarer han.

Og når man gør det sammen med andre, giver det lindring i situationen.

- Forbøn er en kærlig barmhjertighedsgerning som kan bringe trøst og opmuntring til dem, som lider eller føler sig i en håbløs situation. Den er også med til at styrke båndet mellem dem, der lider og de, der er raske.

Det rykker noget at bede til Gud

Gud lever, lytter og svarer på bøn. Det har Frola Yona fra Tabora oplevet på egen krop.

Tekst Svend Løbner, journalist

Bøn hviler på Guds løfter og virker i den åndelige verden, mener Frola Yona. Bøn er derfor uundværlig i både liv og tjeneste.

Det oplevede hun selv, da hun i år fik en kræftdiagnose, der trak tæppet væk under hende og familien. Her blev bønningen et redskab, ja et våben, der bekæmpede sygdommen, fortæller hun.

'Bed, så skal der gives jer'

Frola Yona er gift med Ezekiel Yona, som er biskop over Brødrekirken i Vesttanzania. Parret bor i Tabora og arbejder som et team, hvor Ezekiel er formel leder og administrator og Frola står for bedemøder, evangeliske kampagner og sundhedsgudstjenester.

- Det er vigtigt at bede, fordi bøn hviler på det, Jesus har lovet os, begynder hun og citerer Mattæusevangeliet kapitel 7, vers 7: "Bed, så skal der gives jer; søg, så skal I finde; bank på, så skal der lukkes op for jer!"

Bøn giver kraft og mod

Vores bøn retter sig mod en Gud, der er levende, siger Frola Yona og uddyber:

- Løfterne i Bibelen er ikke blot ord, men virkelighed, fordi der står en levende Gud bag ordene, en Gud, der hører bøn og opfylder sine løfter. Af samme grund kan en evangelist, der gerne ser mennesker blive frelst, ikke prædike uden først at have bedt til Gud.

Hvad betyder bøn for dig personligt?

- Når jeg selv beder, modtager jeg kraft og mod.

I bøn overvinder jeg min frygt. Min tvivl og mit vægelsind forsvinder. For bøn er glæde. Og jeg ved, at når jeg beder, bevæger jeg mig fremad.

- Mens jeg beder, er det ikke min mund, men Guds mund, der siger ordene. Som der står i Jeremias 5:14, gør han sine ord til en ild i vores mund. I bønningen bliver vores ord et våben i den åndelige verden. Det rykker noget at bede.

Helbredt for brystkræft

Her kommer Frola Yona så ind på hendes egen sygdom, som kastede familien ud i en krise.

- Jeg havde smerter i venstre bryst og gik til undersøgelse på hospitalet, hvor de fandt ud af, at jeg havde kræft. Min mand, biskoppen, græd meget. Overlægen prøvede at trøste os, og jeg sagde til biskoppen: Græd ikke, men hjælp mig med at bede! Da vi så gik til scanning anden gang, var kræftknuden forsvundet. Så du kan nok se, at bøn virker, slutter Frola Yona.

Læs artiklen
i fuld længde på
www.bdm-dk.dk

Læs artiklen
i fuld længde på
www.bdm-dk.dk

Små og store bønnesvar er hverdag i Tanzania

Beskyttelse mod malaria, en uventet gave til kirkebyggeri og mødet med en blaffer, der viste vej gennem et vildnis af en by. Det er blot nogle af hverdagens bønnesvar for Janice og Mads Jakobsen i Kipili, Tanzania.

Tekst Svend Løbner, journalist

I Tanzania er livet ofte så uforudsigeligt, at man må regne med Guds ledelse i hverdagen. Det oplever Janice Leung og Mads Refshauge Jakobsen i deres daglige missionsarbejde i Sumbawanga og Kipili i Tanzania.

'Gud har bevaret os indtil nu'

Parret har oplevet glæden ved at få en lille ny i familien – men det affødte samtidig en bekymring for at blive syg af malaria.

- Malaria er en bekymring i de områder, vi bor i. Vi har deltaget i begravelser af nabobørn, der døde af malaria, fortæller Janice.

- Før Logan blev født, havde vi hver især haft malaria fire gange. Under min graviditet bad vi om, at jeg ikke måtte få malaria. Hvis jeg fik malaria, ville det sandsynligvis ende med dødfødsel eller spontan abort. Gud besvarede vores bøn, og Logan og jeg havde det godt.

Uventet gave til kirkens tag

Helt fra små babyer til store kirkeprojekter svarer Gud på bøn, fortæller Janice:

- Menigheden i nabobyen Katongolo har arbejdet på at

bygge en ny og større kirkebygning siden 2023. Medlemmerne lavede mursten, bar sand, sten og vand til byggepladsen og byggede selv fundamentet. BDM bidrog med cement, vinduer, døre og løn til håndværkerne.

Næste fase er at lægge bjælker og tag på kirken, fortæller Janice:

- Efter at have læst om arbejdet i Katongolo i et af vores nyhedsbreve, besluttede nogle kristne i udlandet at give en generøs gave, der dækker det meste af de næste trin i byggeprocessen.

'Herre, vil du ikke nok...?'

Det kan være nødvendigt at bede til Gud for helt enkle ting i hverdagen. Det måtte Janice og Mads på vej til Sumbawanga, hvor der efter en lang rejse var en uendelig kø af lastbiler uden for byen Tunduma.

- Vi brugte to timer på at vente og Mads bad højt: 'Herre, vil du ikke nok hjælpe os ud af denne kø!'

- I krydset vinkede en mand til os. Han bad om et lift til byens centrum, og han kendte alle de små veje som sin egen bukselomme! Han guidede os let til den anden side af byen.

Bøn er hjertesprog

Vi kan ikke manipulere med Gud og bestille et bestemt bønnesvar. For bøn er først og fremmest vores relation til Gud og vores medmennesker.

Bøn er et hjertesprog, der udtrykker hjertets længsel. "Mit hjerte er uroligt til det finder hvile hos dig", skrev kirkefaderen Augustin i det 4. århundrede e.Kr. Med Gud kan vi altid være ærlige og åbne, og denne fortrolighed påvirker også vores relationer med hinanden.

Disciplene spurgte Jesus, hvordan de skulle bede, og han lærte dem Fadervor. Her henvender vi os til Gud med det fortrolige navn et barn bruger for sin far. På hebraisk er det *Abba*, på engelsk *Daddy*, på dansk *Farmand*. Det udtrykker nærhed, kendskab og tillid.

Bøn binder os sammen

Mon ikke der er noget, der binder os sammen og udfylder mellemrummet mellem os mennesker? Noget åndeligt, måske? Måske er relationerne mellem os ikke blot noget udefinerbart, men noget åndeligt, ja Helligånden i aktion?

Helligånden er i hvert fald sendt til verden for at være i os og mellem os. I det samme mellemrum befinder også bønnen sig, for den rækker ud, relaterer, forventer at blive hørt. Bønner udtrykker en relationel forventning og en tillid til, at vi ikke er alene. Bønner er lidt som at ånde ind og ånde ud. Den er som en samtale mellem venner.

Ethvert menneske er en bøn, en bøn om at blive set, taget i bedste mening, en bøn om nåde, en bøn om at omgivelserne skal blive velsignet.

Bøn på formel

Bøn er også en aktivitet, som kan organiseres på mange måder. I enkelte gudstjenester ligger vægten på faste, liturgiske bønner og i andre på frie bønner. I mange familier bedes der aftenbøn og synges

der bordvers. Salmernes bog i Det Gamle Testamente er stort set henvendt til Gud som bønner, både lovprisende og klagende. Forbøn bruges i forhold til syge og i forhold til missionsarbejdet. I BDM udgiver vi bedelister, og siden opstarten i 1843 har missionsvenner bedt for arbejdet. Bønner er blevet besvaret, for i dag har Brødremenigheden i Tanzania 700.000 medlemmer. Nogle af dem beder for os i Danmark. Således bliver bønner et usynligt bånd igennem verden. Der bedes på kryds og tværs af jordkloden.

Virker bøn?

Hvorvidt Gud svarer på bøn, findes der forskellige tanker om. Men bønner fortsætter i tillid til, at Gud lytter og derefter handler. Hvorvidt specifikke måder at bede på forøger chancerne for svar, er der også forskellige meninger om. Skal man bede med tro, og skal man blot bekende og "manifestere" Guds løfter for derigennem at realisere dem? Eller er man prisgivet et mysterium og står tilbage uden vished?

Det sidste hælder jeg til, for min erfaring er, at ingen kan bestikke eller manipulere med Gud og bestille et ønsket resultat. Ikke desto mindre aflæser han vores længsler og kan besvare dem, hvis han synes, i hans suverænitet. Gud er dog påvirkelig, så vi opfordres i Det Nye Testamente igen og igen til at bede i tro.

Så det er vel den naturlige konklusion: Lad os alle blive ved med at bede. Det er det naturlige udtryk for vores relation til Gud, som svarer på vores bønner hele tiden – enten ja, nej eller vent lidt.

Kronik
Arngeir Langås,
generalsekretær

Viola var kirkens hjerte

NEKROLOG: Viola Grillo var med sit kærlige væsen med til at stifte Brødrekirken i Albanien for over 30 år siden. Hun gik bort den 17. marts 2025.

Viola Grillo blev født i Shkodra den 1. april 1953, som det andet barn i familien, og voksede op sammen med sin bror Edi.

Violas hjemby Shkodra er hovedbyen i det nordlige Albanien, et vigtigt kulturcenter med en historie på mere end 3.000 år. Familien kom fra romersk-katolsk baggrund. Det politiske system, der blev etableret efter Anden Verdenskrig, påtvang børnene en aggressiv ateisme. Bedsteforældrene og især en onkel, der var præst, delte troen på Jesus med Viola, og der var altid et hemmeligt sted for Jesus i hendes hjerte.

Gift med en sportsjournalist

Efter at have gået i folkeskole og gymnasium i Shkodra, flyttede familien til Tirana. I Tirana studerede hun på Statsuniversitetet, hvor hun dimittede i albansk og russisk sprog i 1976.

I juli 1979 giftede hun sig med Vladimir Grillo, en ung og lovende tv-journalist, som i de følgende næsten 40 år blev den mest kendte og succesrige sportsjournalist i Albanien. I juni 1981 blev de velsignet med datteren Dena, som i dag er præst for de seks Brødrekirker i Albanien.

Viola arbejdede som lærer på forskellige gymnasier, hvor hun underviste i albansk sprog. Senere arbejdede hun som lektor i russisk sprog på statsuniversitetet. Hun arbejdede som guide i Nationalmuseet i en periode og senere som redaktør for skolebøger i Statens skolebogsforlag.

Tro og religion var forbudt

Violas historie med kirken startede i september 1992, da hun som medlem af en albansk gruppe fra Undervisningsministeriet i Albanien var på besøg i Danmark. Det havde intet med kristen mission at gøre, men den person, der blev udpeget til at ledsage denne gruppe fra Albanien, var Ankjær Poulsen. I november 1992 kom han til Albanien, inviteret af

Violas og hendes venner for at hjælpe dem med at finde deres identitet i den kristne verden.

I 2000 begyndte hun at arbejde på fuld tid for kirken. Indtil da arbejdede hun frivilligt der, idet hun var en af hovedlederne.

En kærlighedshistorie fra Gud

Brødrekirken i Albanien begyndte, da Viola og to andre stiftende søstre startede en bibelstudiegruppe af mødre og børn. De samledes om Børnebibelen i et af deres hjem i juni 1993 og lejede senere, støttet af BDM, en lille lejlighed.

Viola var kirkens hjerte; hun var en kærlig person, der kunne samle mennesker omkring sig, et kærligt menneske, en smuk sjæl. Violas bisættelse var den første bisættelse afholdt for et medlem af vores kirke. Bisættelsen blev forestået af Violas datter, Dena. Det var rørende og smukt, Helligåndens tilstedeværelse var stærk. Mange mennesker deltog, mange ikke-kirkefolk. Viola evangeliserede for sidste gang – på vejen til at møde Jesus.

BDM er Gud dybt taknemmelig for Violas liv og tjeneste.

 Læs hele nekrologen på www.bdm-dk.dk/viola

BDMU:

Jeg lærte at overgive mine byrder og succeser til Gud

Hvorfor ikke bare overgive byrderne til Gud og selv tage æren for succeserne? Jo, fordi gennem at overgive vores succeser erkender vi, at vores værdi ikke ligger i, hvad vi opnår, men i hvem vi er i Kristus.

Under mit ophold som volontør på børnehjemmet Peter's House i Sumbawanga i 2021 lærte jeg, hvordan bøn kunne være en støtte og et anker i hverdagen. Bøn blev et middel til at give slip i svære situationer og slippe fri fra tanken om at skulle præstere.

Bøn når det er svært

Det var givende at kunne bede, når jeg følte mig magtesløs. Som volontør kan man opleve uretfærdige skæbner; børn der har mistet deres forældre, unge som bor på gaden, eller elever, som bliver slået og ydmyget i skolen.

Jeg husker, da et af børnene grædende fortalte, at han var blevet slået i skolen. Lige dér følte jeg mig enormt magtesløs. Jeg kunne give kram og omsorg og sige, at det ikke er okay, men jeg kunne ikke ændre omstændighederne. Der kan det være befriende at lægge det hele over til Gud, fordi han er større end mig, han har styr på tingene, og han kan give trøst. Bøn hjalp mig til give slip på bekymringerne og finde ro.

Bøn når det går godt

Samtidigt oplevede jeg også glæden ved at kunne overgive mine succeser til Gud i bøn. At lægge både gode og dårlige ting over til Gud satte mig fri fra at jeg skulle "lykkes" som volontør.

Hvorfor ikke bare overgive byrderne til Gud og selv tage æren for succeserne? Jo, fordi gennem at overgive vores succeser erkender vi, at vores værdi ikke ligger i, hvad vi opnår, men i hvem vi er i Kristus. Jeg var ikke længere min *egen lykkes smed*, men oplevede, at jeg gennem bøn kunne opleve en præstationspause lige der på et børnehjem i Tanzania.

Tiden i Tanzania blev også en tid, der styrkede min relation til Jesus og gav mig et pusterum fra det hektiske hverdagsliv herhjemme. Jeg tror, det er vigtigt hele livet igennem gentagne gange at sætte særligt fokus på bøn og stilletid med Gud. Volontøropholdet i Tanzania blev en særlig tid for mig.

Tekst
Signe Arberg Kruse,
ungdomssekretær

Tekst

Janna Rabjerg Barrit,
Fundraising- og
projektmedarbejder

Bed med – og bliv en del af Guds mission

ANDAGT:

”Vi beder om, at I med al visdom og åndelig indsigt må få fuld kundskab om Guds vilje, så I kan leve, som Herren vil det, på alle måder ham til behag, og bære frugt med alle gode gerninger, vokse i kundskab om Gud og styrkes med al kraft ved hans herlige magt til al udholdenhed og tålmodighed.” (Kol. 1:9-11).

Når vi hører om missionsarbejde i lande som Tanzania, DR Congo, Albanien eller på Vestbredden kan det føles fjernt fra vores hverdag og svært at engagere sig i. Afstandene er store, og kulturerne er forskellige.

Men mission er ikke kun noget, der udføres af dem, som er derude. Det er en opgave for hele kirken. Vi kan også herhjemme spille en aktiv rolle – også fra vores egen dagligstue.

Bøn forvandler

En betydningsfuld måde, hvor vi kan deltage i mission på distancen, er gennem bøn. Når vi beder, bliver vi aktive medspillere i Guds mission ude i verden. Når vi for eksempel beder for kirken i DR Congo, der arbejder i et konfliktfyldt område, bliver vi en del af deres kamp og håb. Vi løfter dem op for Gud og beder om beskyttelse, styrke og visdom.

Det samme gælder, når vi beder for vores missionærer i Tanzania. Vores forbøn kan give dem mod og vejledning i deres

tjeneste. Selvom vi ikke fysisk er til stede, er vi med til at støtte dem åndeligt og bringe deres behov frem for Gud.

Når vi samles i bøn, bliver vi altså en del af den større fortælling om Guds store mission i vores verden.

Et bagland, der bærer missionen

Ikke alle kan rejse ud, men alle kan bede. Som missionsorganisation har BDM brug for et stærkt bagland, der løfter arbejdet i forbøn.

Derfor er opfordringen enkel: Lad os bede. Lad os løfte missionsarbejdet frem for Gud og stole på, at Han virker gennem vores bønner.

Formuler din egen bøn

Tag et øjeblik, find ro, og formuler en bøn, hvor du beder for missionærer, kirker i andre lande eller mennesker, der endnu ikke har hørt evangeliet. Du kan bruge disse spørgsmål som inspiration:

- Hvem eller hvilket område ligger særligt på dit hjerte?
- Hvad håber du, Gud vil gøre i missionens arbejde?

Sammen med dette blad finder du BDMs bedefolder, hvor du får konkrete bønneemner for vores arbejde. Tag den med. Hæng den op på køleskabet. Lav evt. en påmindelse i din kalender om at bede for Guds mission.

